

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

w Szkole Podstawowej im. Jana Brzechwy w Kłodzinie

rok szkolny 2022/2023

PODSTAWA PRAWNA REALIZACJI PROGRAMU

Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r., Nr 67, poz. 329 ze zm.) zobowiązuje placówki oświatowe do „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”.

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r . - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r., Nr 118, poz. 1112, Nr 137, poz.1304, Nr203, poz. 1966, Nr 228, poz.2258 oraz z 2004r., Nr 96, poz. 959 i Nr 179, poz. 1845) dotyczy zasadności zatrudnienia w szkole doradcy zawodowego.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 325).

CELE OGÓLNE:

Przygotowanie uczniów szkoły podstawowej metodami aktywnymi do wyboru kierunków kształcenia i zawodu poprzez samopoznanie, poznanie rynku pracy.

Przygotowanie uczniów do radzenia sobie z ciągłymi zmianami we współczesnym świecie

Kształtowanie wśród uczniów aktywnych postaw we współczesnym świecie.

Wspieranie uczniów w wyborze kierunków dalszego kształcenia, wyboru zawodu i planowania kariery zawodowej oraz udzielaniu informacji w tym zakresie

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Uczeń po odbyciu nauki w szkole :

Posiada informacje na temat różnych grup zawodowych (charakter wykonywanej pracy, wymagania do konkretnego zawodu, znać podstawowe wskazania zdrowotne do wykonywania zawodu/pracy.

Rozwija swoje zainteresowania i umiejętności, wie jak się uczyć.

Rozwija umiejętność pracy w zespole (komunikatywność, zaangażowanie, właściwe relacje społeczne).

Prezentuje postawę szacunku do pracy

Zna czynniki trafnego wyboru szkoły i zawodu.

Rozwija umiejętność podejmowania decyzji.

Jest otwarty i przygotowany na wyznawania współczesnego świata (gotowość do zmian).

Posiada aktualną wiedzę z zakresu rynku edukacyjnego, rynku pracy, zawodów przyszłości, kierunków studiów.

Zna swoje predyspozycje zawodowe, mocne i słabe strony i ograniczenia, umiejętności, zainteresowania i uzdolnienia.

Umie sprecyzować swoje zainteresowania, zdolności i możliwości w zakresie mocnych i słabych stron.

Posiada umiejętności opracowania indywidualnego planu działania – myślenie o swojej przyszłości.

Umie świadomie zaplanować swoją ścieżkę edukacyjno – zawodową (karierę zawodową po klasie ósmej).

Nauczyciele

Potrafią diagnozować potrzeby i zasoby uczniów.

Wykorzystują wiedzę o uczniu, pomagają mu określając jego ścieżkę edukacyjną i zawodową.

Umożliwiają rozwój zainteresowań i zdolności uczniów.

Realizują tematy zawodoznawcze (na różnym poziomie edukacji i przedmiotach).

Wspierają rodziców w procesie doradczym, udzielają informacji sugerując pracę ze specjalistą.

GRUPA DOCELOWA (ADRESACI)

Program realizowany jest w 3 modułach (wg wytycznych rozporządzenia), którym objęci są wszyscy uczniowie klas 1-8 szkoły podstawowej.

OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ PROGRAMU

Dyrektor szkoły, szkolny doradca zawodowy, wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotowi.

WSPÓŁPRACA

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Pyrzycach, szkoły ponadpodstawowe z rejonu.

METODY I FORMY PRACY

- pogadanka
- wycieczki zapoznawcze (w zależności od aktualnej sytuacji epidemiologicznej w kraju)
- tworzenie portfolio
- spotkania z przedstawicielami zawodów/ szkół (w zależności od aktualnej sytuacji epidemiologicznej w kraju)
- metody twórcze (portret)
- kwestionariusze
- warsztaty
- filmy
- testy
- ankiety

TERMINY REALIZACJI DZIAŁAŃ

Działania będą podejmowane przez cały rok szkolny zgodnie z podstawą programową na wszystkich przedmiotach.

PRZEWIDYWANE REZULTATY (EFEKTY)

Orientacja zawodowa - Celem orientacji zawodowej w klasach **I–III** jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji. Uczeń klas 1-3 po zrealizowaniu zajęć potrafi:

A. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III szkół podstawowych

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;

1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;

2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę

pracy w wybranych zawodach;

2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;

2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;

2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;

2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;

3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;

3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji

celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Celem **orientacji zawodowej** w klasach **IV–VI** jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji. Uczeń klas 4-6 po zrealizowaniu zajęć potrafi:

B. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;

3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;

3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Celem **doradztwa zawodowego** w klasach **VII–VIII** szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji. Uczeń klas 7-8 po zrealizowaniu zajęć potrafi:

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;

1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);

1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających

z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł;

1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;

1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je

w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach

korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

- Działania doradcy zawodowego na terenie szkoły w odniesieniu do ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Indywidualna pomoc w wyborze dalszego kierunku kształcenia przy współpracy z Poradniami.

Działania ukierunkowane na uczniów:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno--zawodowych;
- pomaganie uczniom w przygotowywaniu teczek „portfolio”;
- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;
- określanie potencjału edukacyjno-zawodowego;
- prowadzenie kół zainteresowań;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich jak np. targi edukacyjne;
- umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych;
- informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych;
- umożliwienie udziału w spotkaniach z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju edukacyjno-zawodowego);
- wspieranie uczniów w przygotowaniu Indywidualnych Planów Działania (IPD);

- organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów;
- organizowanie spotkań z inspirującymi osobami (pasjonatami, autorami innowacyjnych rozwiązań – młodymi ludźmi, którzy odnieśli sukces zawodowy);
- organizowanie wycieczek zawodoznawczych;
- stwarzanie uczniom klas VII–VIII możliwości udziału w ramach zajęć edukacyjnych w zajęciach u pracodawców lub w centrach kształcenia praktycznego – zgodnie z ich zainteresowaniami i potrzebami;
- umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez strony internetowe szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik;
- organizowanie zajęć w świetlicy związanych z orientacją zawodową,
- organizowanie kącików zawodoznawczych, np. w świetlicy szkolnej, w salach edukacji wczesnoszkolnej;
- umożliwianie uczniom udziału w tzw. lekcjach zawodoznawczych organizowanych przez szkoły ponadpodstawowe zawodowe;
- udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- prowadzenie projektów edukacyjnych tematycznie powiązanych z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym.

Zadania pracowników szkoły w zakresie WSDZ:

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;

- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych;
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kąciki zawodoznawcze;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);

- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Doradca zawodowy:

- określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- prowadzi zajęcia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym
- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia;
- współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym;•wspólnie z zespołem przygotowuje projekt WSDZ;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym we współpracy z bibliotekarzem szkolnym i nauczycielami;

Roczny plan WSDZ (rok szkolny 2022/2023)

Obszar 1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania poszczególnych uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej

Lp.	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Indywidualne rozmowy z uczniami i ich rodzicami	doradca zawodowy, wychowawcy oddziałów klasowych	cały rok szkolny
2.	Opracowanie ankiety dotyczącej skłonności zawodowych	wychowawcy oddziałów klasowych	Listopad
3.	Przeprowadzenie ankiety i opracowanie wyników	wychowawcy oddziałów klasowych	Grudzień
4.	Gromadzenie scenariuszy zajęć oraz tworzenie nowych dotyczących potrzeb doradczych	wychowawcy oddziałów klasowych , doradca zawodowy	cały rok szkolny

5.	Prowadzenie rozmów z nauczycielami nt. uczniów uzdolnionych	wychowawcy oddziałów klasowych , nauczyciele przedmiotowi	cały rok szkolny
6.	Pomoc uczniowi w projektowaniu przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej, wskazanie możliwości i form rozwijania indywidualnych zainteresowań i uzdolnień	doradca zawodowy, wychowawcy oddziałów klasowych	cały rok szkolny

Obszar 2. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia.

Lp.	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Przygotowanie informatorów, teczek zawodów, ulotek i broszur	doradca zawodowy, wychowawcy oddziałów klasowych	cały rok szkolny
2.	Umieszczanie informacji-z zakresu doradztwa zawodowego na stronie internetowej szkoły	doradca zawodowy, nauczyciel informatyki	cały rok szkolny
3.	Organizowanie wyjazdów na Dni Otwarte do szkół ponadpodstawowych (w zależności od aktualnej sytuacji epidemiologicznej w kraju)	wychowawcy oddziałów klasowych, doradca zawodowy	Kwiecień/Maj
4.	Wycieczki do zakładów pracy (w zależności od aktualnej sytuacji epidemiologicznej w kraju)	wychowawcy oddziałów klasowych, doradca zawodowy	cały rok szkolny
5.	Spotkania z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych (w zależności od aktualnej sytuacji epidemiologicznej w kraju)	doradca zawodowy	Marzec/ Kwiecień
6.	Śledzenie zmian dotyczących doradztwa edukacyjno-zawodowego	wszyscy nauczyciele, doradca zawodowy, wychowawcy oddziałów klasowych	cały rok szkolny

Obszar 3. Prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej.

Lp.	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Prowadzenie zajęć z uczniami z wykorzystaniem aktywnych metod pracy	wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny
2.	Współpraca z PPP w Pyrzycach	wszyscy nauczyciele	cały rok szkolny

3.	Zapraszanie przedstawicieli zawodów na zajęcia z wychowawcą (w zależności od aktualnej sytuacji epidemiologicznej w kraju)	wychowawcy oddziałów klasowych, doradca zawodowy	cały rok szkolny
Obszar 4. Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę i placówkę.			
Lp.	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Kontrolowanie zadań i terminów realizacji przeprowadzonych zadań.	dyrektor	cały rok szkolny
2.	Aktualizowanie Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego	doradca zawodowy	cały rok szkolny-wg potrzeb
Obszar 5. Współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno - zawodowego.			
Lp.	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Zapoznanie nauczycieli z planem wewnątrzszkolnego doradztwa edukacyjno-zawodowego	Dyrektor szkoły	Wrzesień 2022r.
2.	Przedstawienie na Radzie Pedagogicznej sprawozdania z realizacją zadań zawartych w planie działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego	Dyrektor szkoły po zasięgnięciu	Czerwiec 2023r.

Data zatwierdzenia programu: 11.09.2022 r.

Podpis i pieczęć dyrektora.....

DYREKTOR SZKOŁY

mgr Lucjan Kowalczyk